

Το δίκτυο πρόληψης και αντιμετώπισης της σχολικής βίας και του εκφοβισμού

Δρ. Κ. Αποστολόπουλος
Σχολικός Σύμβουλος ΠΕ04
8 Μαΐου 2015

Φορείς υλοποίησης του έργου

- Έργο ΕΣΠΑ που υλοποιούν
 - Η Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων (ΕΥΕ/ΕΔ)
 - Το Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «Ι.Τ.Υ.Ε.» ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ
- Έναρξη: **15/7/2013**
- Λήξη **31/10/2015**

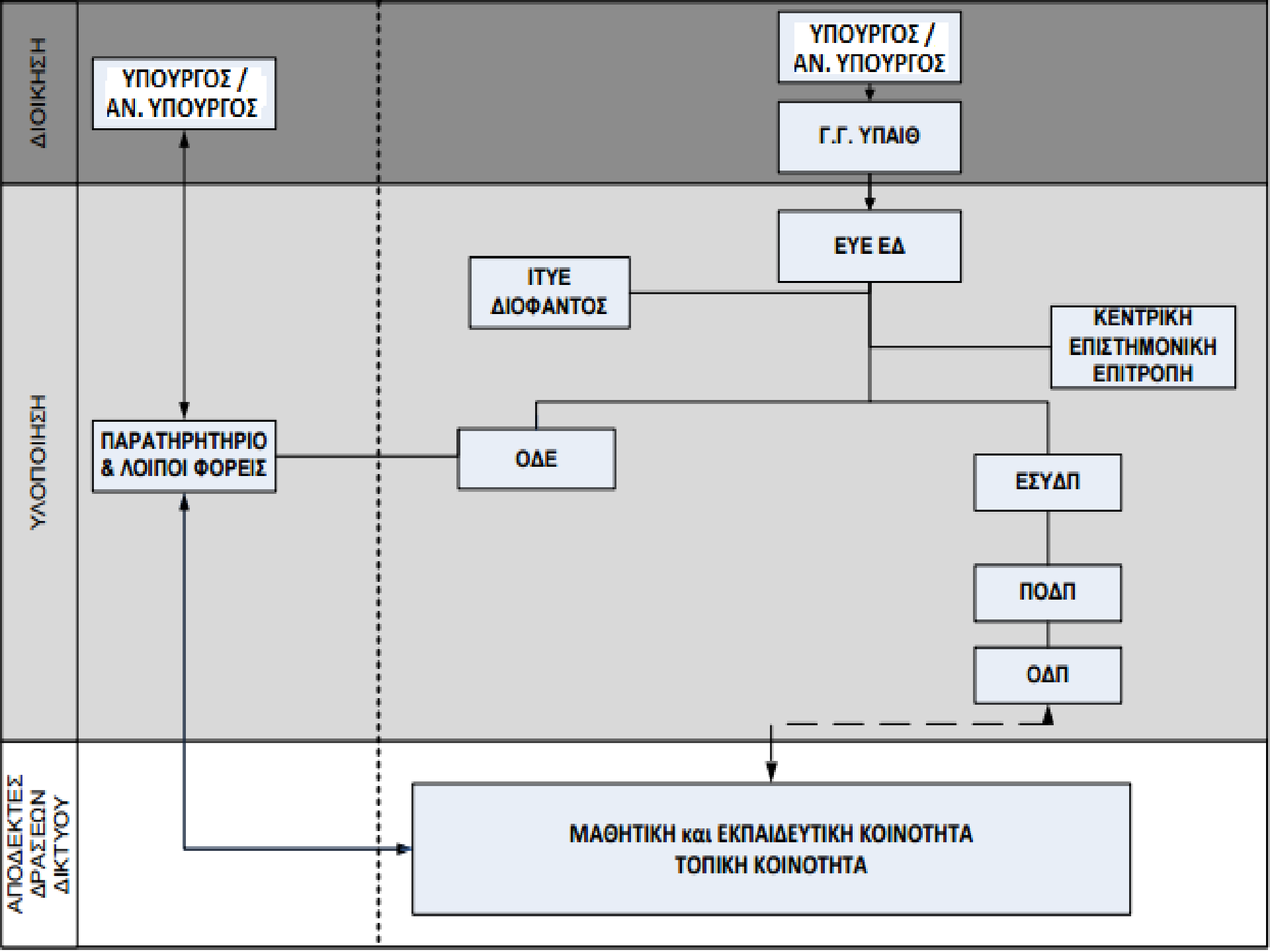
Δράσεις του έργου

1. Ανάπτυξη και λειτουργία δικτύου ενημέρωσης, επιμόρφωσης, πρόληψης και αντιμετώπισης των φαινομένων σχολικής βίας και εκφοβισμού.
2. Περιοδική εκτίμηση του φαινομένου σχολικής βίας και εκφοβισμού σε επίπεδο σχολικής μονάδας

3. **Ενημέρωση – Επιμόρφωση εκπαιδευτικών στη διάγνωση, πρόληψη και αντιμετώπιση των φαινομένων της σχολικής βίας**
4. **Δράσεις ευαισθητοποίησης, ενημέρωσης, επιμόρφωσης της εκπαιδευτικής κοινότητας (εκπαιδευτικών, μαθητών, γονέων)**
5. Συνέργεια με άλλες πράξεις (Σχολή Γονέων)
6. Δράσεις προβολής και δημοσιότητας
7. Αξιολόγηση του έργου

Δομή του δικτύου

- ΚΕΕ (Κεντρική Επιστημονική Επιτροπή)
- ΟΔΕ (Ομάδα Διαχείρισης Έργου)
- ΕΣΥΔΠ (τριμελείς Επιτροπές Συντονισμού Δράσεων Πρόληψης, 1 ανά ΠΔΕ)
- ΠΟΔΠ (Σχολικοί σύμβουλοι και άλλοι εκπαιδευτικοί που έχουν την ευθύνη υποστήριξης συγκεκριμένου αριθμού σχολικών μονάδων)
- ΟΔΠ (2 εκπαιδευτικοί ανά σχολική μονάδα)

Υπηρεσίες του δικτύου

- Ενημερωτική -εκπαιδευτική πύλη
 - www.stop-bullying.sch.gr
 - www.stop-bullying.gr
- Πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης
 - Μόνο με στοιχεία του Πανελλήνιου Σχολικού Δικτύου
- Ενημερωτικό-Επιμορφωτικό και Εκπαιδευτικό Υλικό
 - Το σύνολο του Υλικού θα είναι διαθέσιμο σε όλη την εκπαιδευτική κοινότητα
- Φόρμα καταγραφής περιστατικών σχολικής βίας
- Ερωτηματολόγια περιοδικής εκτίμησης του φαινομένου

Πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης

- Σύστημα διαχείρισης μάθησης: **Moodle**
- Διανέμεται ελεύθερα (open source)
- Χαρακτηριστικά
 - Επικοινωνία μεταξύ των μελών
 - Ενασχόληση με δραστηριότητες
 - Διαδικασίες αυτοαξιολόγησης

Δομή των μαθημάτων

- Τα μαθήματα είναι δομημένα σε ενότητες
- Υπάρχουν ομάδες συζήτησης (forum)
 - Κάθε τμήμα πρόσβαση στο δικό του forum
- Υπάρχουν χρήσιμα blocks
 - Ημερολόγιο
 - Τελευταία νέα
 - Επικείμενα γεγονότα
 - Πρόσφατη δραστηριότητα
- Βεβαίωση παρακολούθησης

Ενότητα 1

- Κεφάλαιο 1
- Άσκηση 1/Κεφάλαιο 1
- Άσκηση 2/ Κεφάλαιο 1
- Δραστηριότητα 2 / Κεφάλαιο 1
- Ερωτήσεις αξιολόγησης
- Παρουσίαση

Ομάδες συζητήσεων

Πιστοποιητικό παρακολούθησης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΒΕΒΑΙΩΣΗ

Βεβαιώνεται ότι ο/η

ολοκλήρωσε την εξ' αποστάσεως εκπαίδευση διάρκειας 50 ωρών, των Πράξεων «Ανάπτυξη και Λειτουργία Δικτύου Πρόληψης και Αντιμετώπισης των Φαινομένων Σχολικής Βίας και Εκφοβισμού» των Αξόνων Προτεραιότητας 1, 2 και 3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» ΕΣΠΑ 2007-2013.

ΔΡ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ

ΔΙΡΕΚΤΟΡΗΣ ΠΑΡΕΚΚΛΗΘΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ
ΔΙΣΤΥΣΥ & ΔΙΚΤΥΑΚΗ ΣΦΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΑΛΙΑΝΤΖΑΣ

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΚΟΛΛΑΔΕΡΝΗΤΙΚΩΝ
ΣΤΑΣΕΩΝ / ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Υλοποίηση της επιμόρφωσης

Α κύκλος : Μάιος –Ιούνιος 2015

- ΕΣΥΔΠ και ΠΟΔΠ

Β Κύκλος: Σεπτέμβριος –Οκτώβριος 2015

- ΟΔΠ

Δομή του υλικού

Το υλικό έχει δομή εξ αποστάσεων εκπαίδευσης:

- Τίτλος – σκοπός – προσδοκώμενα αποτελέσματα – έννοιες κλειδιά – εισαγωγικές παρατηρήσεις και
- Δραστηριότητες/ασκήσεις με ή χωρίς υποβοήθηση
- Μελέτες περίπτωσης
- Σύνοψη
- Ασκήσεις αυτοαξιολόγησης σχετικά με το περιεχόμενο της κάθε ενότητας
- Βιβλιογραφικές πηγές/δικτυογραφία
- Προτάσεις για περαιτέρω μελέτη

Περιεχόμενα του επιμορφωτικού υλικού

1° Κεφάλαιο: Εννοιολογική οριοθέτηση του φαινομένου της σχολικής βίας και του εκφοβισμού.

2° Κεφάλαιο: Θεωρητικό υπόβαθρο της επιθετικότητας: Κοινωνιολογική θεώρηση του φαινομένου και ερμηνευτικές προσεγγίσεις.

3° Κεφάλαιο: Κριτική επισκόπηση των ερευνητικών πορισμάτων (μετα- ανάλυση) για τη ΣΒΕ στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

4° Κεφάλαιο: Το ευρωπαϊκό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο για την προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών, την πρόληψη και αντιμετώπιση της σχολικής βίας και του εκφοβισμού.

5° Κεφάλαιο: Κοινωνικοψυχολογικές επιπτώσεις στα θύματα, στο σχολείο και στην κοινωνία της σχολικής βίας.

6° Κεφάλαιο: Παρουσίαση και ανάλυση των δράσεων και πρωτοβουλιών για την πρόληψη και την αντιμετώπιση του φαινομένου σε μικρό, μέσο και μακρό επίπεδο, στην Ελλάδα και το εξωτερικό

7° Κεφάλαιο: Οι εκστρατείες ευαισθητοποίησης για την πρόληψη και την αντιμετώπιση του φαινομένου -κριτική προσέγγιση και κριτήρια για το σχεδιασμό και την υλοποίηση

8° Κεφάλαιο: Κριτήρια επιλογής, αποτίμηση και αξιολόγηση «καλών πρακτικών» από την Ελλάδα και το εξωτερικό

9° Κεφάλαιο: Τεχνικές διαχείρισης συγκρούσεων και ειρηνικής επίλυσης των διαφορών

10° Κεφάλαιο: Η σχολική διαμεσολάβηση: εκπαιδεύοντας τους μαθητές στη διαχείριση του φαινομένου της σχολικής βίας και του εκφοβισμού

Οδηγός μελέτης

- 1^ο Κεφάλαιο 1^η εβδομάδα
- 2^ο & 3^ο Κεφάλαιο 2^η εβδομάδα
- 4^ο Κεφάλαιο 3^η εβδομάδα
- 5^ο & 6^ο Κεφάλαιο 4^η εβδομάδα
- 7^ο & 8^ο Κεφάλαιο 5^η εβδομάδα
- 9^ο & 10^ο Κεφάλαιο 6^η εβδομάδα

Σχολικά πιλοτικά προγράμματα ευαισθητοποίησης - σενάρια διδασκαλίας

Για το γυμνάσιο

- Για τη σχολική βία και εκφοβισμό
- Για την αναγνώριση και το σεβασμό δικαιωμάτων και υποχρεώσεων
- Για τον εκφοβισμό

Για το λύκειο

- Για τη διαφορετικότητα
- Για την παγκοσμιοποίηση, τα ανθρώπινα δικαιώματα και το ρατσιστικό εκφοβισμό
- Για το σεξουαλικό εκφοβισμό

Παγκοσμιοποίηση, ανθρώπινα δικαιώματα και ρατσιστικός εκφοβισμός

- Α΄ Λυκείου
- 4 διδακτικές ώρες
- Δραστηριότητες
 - Οι μαθητές αναφέρουν ανθρώπινα δικαιώματα, Συζήτηση
 - Μοιράζετε φωτοτυπία με τα 30 ανθρώπινα δικαιώματα, επισήμανση αυτών που δεν ανέφεραν
 - Συζήτηση για τη σημασία των δικαιωμάτων
 - Παρακολούθηση βίντεο
<http://gr.humanrights.com/what-are-human-rights.html>
 - Συζήτηση

- Χωρισμός σε ομάδες. Μελέτη περίπτωσης για κάθε ομάδα που αξιοποίησε κατάλληλο βίντεο
- Youtube: 'Zero' (12:33)
<https://www.youtube.com/watch?v=LOMbySJTKpg>
- Και ένα θύμα ρατσιστικής βίας είναι πολύ (βίντεο της Υπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ) (6:29)
http://www.youtube.com/watch?v=MAEvfnw4kXs&feature=player_embedded
- Η ελληνική νύχτα των κρυστάλλων.(46:16)
<http://goo.gl/ZS2fd>
- Βρωμοέλληνες.(1:02:54)
<http://goo.gl/Hqr63>

- Παιχνίδια ρόλων:
 - Μια τάξη φυλετικά διαχωρισμένη (Jane Elliott 1968):
 - Το παιχνίδι του αποκλεισμού
 - Ομάδα ισχύος (δίνει διαταγές)
 - Ομάδα υπακοής (δέχονται ήπιες εντολές)
 - Ομάδα υπακοής (δέχονται πιο ενοχλητικές εντολές)
- Οργάνωση καμπάνιας
 - Αφίσες: Web 2.0 <http://www.postermywall.com>
 - Βίντεο: Web 2.0 Animoto: <https://animoto.com/>
 - Φυλλάδια: Web 2.0 Glogster: <http://edu.glogster.com/>

Φόρμα καταγραφής περιστατικών σχολικής βίας

- Γίνεται μόνο από τα μέλη ΟΔΠ
- Το κάθε περιστατικό καταγράφεται επιλέγοντας κατάλληλα πεδία
- Επιλογή ημερομηνίας.
- Δεν ζητούνται ούτε καταγράφονται ονόματα μαθητών
 - Προστασία προσωπικών δεδομένων

Δεδομένα που ζητούνται

- Σχολείο
- Καθηγητής που καταγράφει
- Ημερομηνία καταχώρησης
- Απαντήσεις ερωτήσεων

- Ημερομηνία περιστατικού
- Φύλο μαθητή
- Τάξη μαθητή
- Είναι μαθητής ειδικής αγωγής;
- Ποιος ήταν ο ρόλος του μαθητή στο περιστατικό
- Πόσες φορές επαναλαμβάνεται η συμπεριφορά του μαθητή που καταγράφηκε στην προηγούμενη ερώτηση;
- Χρόνος που συνέβη το περιστατικό
- Τόπος όπου έγινε το περιστατικό

- Μορφή/είδος σχολικής βίας και εκφοβισμού
- Από ποιον αναφέρθηκε το περιστατικό;
- Υπήρχαν άλλοι παρατηρητές του περιστατικού;
 - Ρόλος των παρατηρητών του περιστατικού
- Πως αντιμετωπίστηκε το συμβάν;
 - Μπορείτε να επιλέξετε περισσότερες από μία επιλογές
- Πώς εξελίσσεται η συμπεριφορά του μαθητή;
- Ο ρόλος του μαθητή σε παρόμοια περιστατικά

12. Πως αντιμετωπίστηκε το συμβάν; Μπορείτε να επιλέξετε περισσότερες από μία επιλογές

- Παρέμβαση σε ατομικό επίπεδο
- Παιδαγωγική παρέμβαση σε τμήμα
- Παιδαγωγική παρέμβαση σε τάξη
- Παρέμβαση στο σχολείο
- Παρέμβαση από το Δ/ντη του σχολείου
- Συνεργασία γονέων
- Διαμεσολάβηση
- Από ομάδες φίλων
- Από Σχολικό Σύμβουλο
- Από Προϊστάμενο Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης
- Από Συντονιστή/τρια του Παρατηρητηρίου Σχολικής Βίας και Εκφοβισμού
- Παραπομπή σε ψυχοκοινωνική υπηρεσία
- Παραπομπή σε Συμβουλευτικό Σταθμό Νέων (για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση)
- Δεν αντιμετωπίστηκε
- Άλλο

Ερωτηματολόγια περιοδικής εκτίμησης του φαινομένου

- Απευθύνονται σε γονείς και μαθητές
- Παροχή κλειδαρίθμων από τα σχολεία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων των χρηστών
- Το σχολείο «παίρνει» συγκεκριμένο αριθμό κλειδαρίθμων και τους εκτυπώνει
- Τους δίνει σε γονείς και μαθητές
- Αυτοί εισέρχονται στο ειδικό περιβάλλον
- Καταχωρούν τον κλειδάριθμο
- Συμπληρώνουν το ερωτηματολόγιο
- Το υποβάλλουν

Ποιοι κάνουν γενική εκτίμηση του φαινομένου

- Μέλη ΕΣΥΔΠ
 - Προβολή αποτελεσμάτων μόνο της περιφέρειας μέλους
 - Προβολή αποτελεσμάτων ανά σχολείο
 - Σήμανση περιστατικών ειδικών περιπτώσεων
- Υπουργείο
 - Για όλες τις σχολικές μονάδες

Βήματα διαχείριση περιστατικού από ΟΔΠ & Διευθυντή σχολικής μονάδας

1. Ανίχνευση του προβλήματος /σύγκρουσης
2. Άμεση παρέμβαση για διακοπή του
3. Ανίχνευση εμπλεκόμενων
4. Ενημέρωση γονέων
5. Αναζήτηση πιθανών λύσεων, επιβολή κυρώσεων
6. Καταγραφή περιστατικού
7. Ενημέρωση συλλόγου διδασκόντων

8. Πρόσκληση μέλους ΠΟΔΠ σε περίπτωση
 - Σωματικής βλάβης
 - Επαναληψιμότητας
 - Λανθασμένης εμπλοκής γονέων
 - Επιθετικότητας
 - Ανάγκη Ψυχολογικής Υποστήριξης
 - Άλλων ειδικών περιπτώσεων
9. Ενεργοποίηση δικτύου από τις ΠΟΔΠ
10. Αίτημα υποστήριξης του περιστατικού από εξειδικευμένους φορείς ή Σ.Σ.Ν.

Παραδοτέα ΟΔΠ

- Σχέδια Δράσης (project)
- Εκθέσεις πεπραγμένων δράσεων ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης της εκπαιδευτικής κοινότητας και επιμόρφωσης των υπολοίπων εκπαιδευτικών της σχολικής μονάδας
- Εκθέσεις πεπραγμένων περιοδικής εκτίμησης του φαινομένου (ερωτηματολόγια, στατιστικά στοιχεία κλπ)

Παραδοτέα ΠΟΔΠ

- Εκθέσεις υλοποίησης εξ' αποστάσεως επιμόρφωσης των ΟΔΠ (σε συνεργασία με το ΙΤΥΕ ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ)
- Εκθέσεις υλοποίησης ενημερωτικών ή επιμορφωτικών επισκέψεων σε σχολικές μονάδες, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων των σχολικών συμβούλων, κ.λπ.).
- Εκθέσεις Αξιολόγησης σχεδίων δράσης (project)

